T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

Tez Yöneticisi
Prof. Dr. İlhan TOKSÖZ

TÜRKİYE BASKETBOL LİGLERİNDE YER ALAN ERKEK VE KADIN BASKETBOLCULARIN MOTİVASYON DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Yüksek Lisans Tezi

Uğur Tezcan

Referans no: 10383858

EDİRNE-2021

T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

Tez Yöneticisi
Prof. Dr. İlhan TOKSÖZ

TÜRKİYE BASKETBOL LİGLERİNDE YER ALAN ERKEK VE KADIN BASKETBOLCULARIN MOTİVASYON DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

(Yüksek Lisans Tezi)

Uğur Tezcan

EDİRNE-2020

TEŞEKKÜR

Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı'ndaki Yüksek Lisans öğrenimim süresince benimle her türlü tecrübelerini, bilgi ve becerilerini paylaşan, bu yolda bana destek olan tez danışmanım Prof. Dr. İlhan TOKSÖZ'e, İstatistiksel analizleri yapan Doç. Dr. Gökhan ILGAZ'a teşekkürlerimi sunuyorum. Akademik kariyer planlarımda bana saygı gösteren ve sonsuz desteklerini hiç eksik etmeyen aileme teşekkür ediyorum. Ayrıca bu çalışmanın gerçekleştirilmesinde gönüllü olarak katılan tüm sporculara da teşekkür ediyorum.

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR LİSTESİ……**I**

GİRİŞ VE AMAÇ……....**1**

GENEL BİLGİLER……**4**

BASKETBOLUN TARİHÇESİ .....……**4**

MOTİVASYON……..……..……**5**

GEREÇ VE YÖNTEMLER…….....**8**

BULGULAR…….....**10**

TARTIŞMA…….**20**

SONUÇLAR…….....**26**

ÖZET……**29**

SUMMARY……**30**

KAYNAKLAR……**31**

TABLOLAR LİSTESİ……**34**

ÖZGEÇMİŞ……**37**

EKLER

KISALTMALAR LİSTESİ

BSL : Basketbol Süper Ligi

KBBL : Kadınlar Basketbol Bölgesel Ligi

KBSL : Kadınlar Basketbol Süper Ligi

MAF : Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü

MAS : Başarıya Yaklaşma Güdüsü

POW : Güç Gösterme Güdüsü

TBL : Türkiye Basketbol Ligi

TB2L : Türkiye Basketbol 2. Ligi

TKBL : Türkiye Kadınlar Basketbol Ligi

GİRİŞ VE AMAÇ

İnsan davranışlarını anlamaya çabaladığımızda kendimizi psikolojinin en önemli konularından biri olan motivasyonun içinde buluruz (1). Çünkü bir işte başarılı olmanın önemli sırlarından biri de kişinin motivasyon düzeyidir. Psikolojik olarak kişi ya da kişiler kendilerini iyi hissetmediklerinde, motivasyonları da düşer. Bu da yaptıkları işte ya da herhangi başka bir eylemde başarısız olmalarına neden olur. Motivasyon; insanı davranışa yönlendiren, bu yönlendirmede durumu belirleyen, davranışın ne şekilde olacağını belirleyen durum olarak tanımlanabilir (2).

Motivasyon, egzersiz ve sporda her zaman önemliliğini ve güncelliğini korumuştur (3). Spor, ilk olarak ortaya çıktığından itibaren profesyonel seviyede olmak isteyenler kendilerini hep bir yarışma içerisinde bulmuşlardır. Yarışmalar olmadan sporcunun ya da bir takımın daha iyi olduğunu belirlenememesinden dolayı en iyiyi belirlemek için sportif yarışmalar düzenlenmektedir. Sporun, uluslararası reklam ve kampanya aracılığıyla tüm dünyaya yayılmasıyla sportif rekabet artmıştır. Bireysel başarılar ve ülkelerin kendi adına uluslararası başarıları yükseltmek için büyük yatırımlar yapılmaktadır. Dünya genelinde en başarılı ülkelerde gördüğümüz hemen hemen eşit antrenman programlarına rağmen sadece bazı sporcular daha iyi olarak kendilerini göstermektedirler. Olanaklar ve yetenekler eşit olmasına rağmen her zaman farklılıklar görülmektedir. Bu farklılıkların birden çok nedeni vardır (örneğin; anatomik, antropometrik özellikler). Bu nedenlerin içinde önemli olanlardan biri kişisel motivasyondur.

Başarı yolunda motivasyon, sporcuların başarıya ulaşması için ailelerin, antrenörlerin, bilimsel araştırmacıların daha fazla üstüne düşmesi gereken konulardan biridir (4).

Gün geçtikçe insan ihtiyaçları artmakta ve bu yüzden de ihtiyaçlara karşı güdülenme gereksinimi oluşmaktadır (5). Güdülenme, aslında eksik olduğunda dikkati çeker. Güdülenme, işler kötü yönde gittiğinde, mümkün olanın en fazlasının istendiği durumlarda bir mesajdır.

Motivasyon, genel kondisyonu arttırmak için önemlidir. Kondisyon için yapılan antrenmanlar yorgunluğa sebep olacaktır. Uzun süren antrenman anında sporcunun yorgunluğu artacaktır. Bu esnada, sporcunun pes etmemesi ve motivasyonunu kaybetmemesi istenir. Dayanıklılık ve güç antrenmanları yorucu geçtiği ve biraz da sıkıcı olduğu düşünüldüğü için, sporcunun motivasyon düzeyinin yüksek tutulması gerekmektedir (6).

Başarı için sporcu bedensel değil kafa olarak da hazır olmalıdır. Bunun için motivasyonu her daim yüksek olmalıdır (7). Bir müsabakada takım ya da oyuncu, istenilen performansı gösteremediğinde motivasyon düzeyinde düşüş başlar. Bu düşüşü engellemek ve motivasyonu yükseltmek için güdülenmeye ihtiyaç duyulmaktadır. Bu güdülenme dışarıdan bir etken ile ya da sporcunun kendi zihniyle yapılabilir. Örneğin; bir sporcu yalnız kalıp zihninde kendini olmak istediği ya da örnek aldığı bir sporcu olarak gördüğünde motivasyonu artacaktır ve müsabakanın geri kalanında bu güdülenme sayesinde daha iyi performans gösterecektir.

Güdülenme için sporcunun kendini müsabakaya psikolojik olarak hazırlaması gerekir. Bunun yanında müsabaka yapılacak rakip takımın gücü, popülaritesi, değeri, sporcu kalitesi gibi faktörler güdülenmeyi olumlu ya da olumsuz etkileyebilmektedir. Psikologlar, kişinin benliğine verdiği değeri güdülenme kaynağı olarak kabul etseler de aslında bu başarı gereksinimi için ihtiyaç olan güdülenmedir. Bu konudaki araştırmalar, bu duruma "başarı gereksinimi" derler (5). Başarıyı sağlamak için gerekli olan motivasyon, bir eylemi en iyi yapma, zorluklara göğüs germe, rakiplerine göre iyi bir becerebilme olarak belirtilmiştir (8).

Başarılı sporcular kendi performansları hakkında pozitif düşünceler içerisindedir. Bu sporcuların müsabakadan önce ve müsabaka sırasında kaygı düzeyleri düşüktür. Bu sayede performansları yüksek olur. Kaygı düzeyinin azalmasıyla birlikte sporcu o müsabakada takımına ve kendine fazlasıyla yararlı olur. Motivasyonu arttırmanın yollarından biri, hedefler belirleyip sporcunun bu hedefler doğrultusunda çabalamasıdır. Sporcu, hedefine ulaşamayacağını anladığında strese girebilir ve bu da performansını etkileyebilir (9). Sporcunun hedeflerinin çok ya da az olması kaygı düzeyi ile ilişkilidir. Hedef büyük ise motivasyonda yüksek olacaktır ama kaygı düzeyinde artma yaşanabilir. Hedefe ulaşabilmek için sporcular, kendilerini psikolojik olarak çok iyi yönetmelidir. Kişileri motive etmek için çeşitli yollar vardır. Önemli olan motivasyonun tam olarak ne olduğunu anlamaktır (10).

Motivasyon teorileri kavramında bazı araştırmacılar sporcuların motivasyon belirleyicilerini, antrenörlerinin ve akranlarının davranışlarının aracılık ettiği şekilde

araştırırken (11), bazı araştırmacılar sporla ilgili başarı motivasyonu (12) ve bazı araştırmacılar da dış ve iç motivasyon arasındaki farkı araştırmışlardır (13).

Bu çalışmada kullanacağımız ölçek, müsabaka ile ilgili bireysel faktörleri incelemekte ancak durumsal faktörler incelenmemektedir. Sporcudaki başarma güdüsü, başarısızlıktan kaçınma güdüsünden yüksek olursa müsabakaya hazır durumda olacaktır. Tersi bir durumda ise müsabakaya çıkarken yetenek ve becerilerini istediği gibi kullanamayacaktır.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye Basketbol Liglerinde yer alan erkek ve kadın sporcuların motivasyon düzeylerinin karşılaştırılmasıdır.

GENEL BİLGİLER

BASKETBOLUN TARİHÇESİ

Basketbol sporu, 1891 yılında Amerika'nın Massachussetts şehrinde beden eğitimi öğretmeni Dr. James Naismith öncülüğünde bulunmuştur. Naismith, bu sporu Springfield Genç Erkekler Hıristiyan Birliği Okulu'nda oynatmıştır. İlk zamanlar yedi kişi ile oynanan basketbol, üç devre ve her devre yirmi dakika şeklinde belirlenmiştir (14).

Türkiye'de basketbol ilk olarak 1904'te İstanbul'da bulunan Robert Koleji'ne ait spor salonunda oynanmıştır. Temelleri Dr. James Naismith'le bu kolejde atılırken, çevreye yayılması yıllar sonra başka bir öğretmen Ahmet Robenson'la Galatasaray Lisesi'nde oynanmıştır (15). Ahmet Robenson 1911 yılında Galatasaray Lisesi öğrencilerini örgütleyerek ilk basketbol maçı yapma girişiminde bulunmuş fakat meydana gelen sakatlıklar sebebiyle bu girişim askıda kalmıştır (16).

Basketbol sporuna ilk ciddi girişim 1919 yılında Fenerbahçe Spor Kulübü'nün yapmış olduğu çalışmalardır. Daha sonrasında Genç Hıristiyan Birliği, 1920 yılında temsilcilik açmasıyla beraber basketbol daha çok insana ulaşmaya başlamıştır. 4 Nisan 1921 tarihinde ilk ciddi basketbol karşılaşması Amerikalılar ve Türkler arasında, Cağaloğlu Öğretmen Okulu bahçesinde gerçekleştirilmiştir. Amerikalılar 18-14 yenmiştir. Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı'nin 1923 yılında kurulmasıyla birlikte resmi spor müsabakaları başlamıştır. Fakat basketbol sporunun henüz çok tanınmamış olması sebebiyle ilk senelerde resmi müsabakalar organize edilememiştir. 1927 yılında İstanbul Basketbol şampiyonasının ilan edilmesiyle ve 1933 yılında Galatasaray, Fenerbahçe, Beşiktaş, Hilal ve İstanbulspor takımlarının katılmasıyla basketbol ülke genelinde yayılmaya başlamıştır (16).

MOTİVASYON

Motivasyon; gerekli davranışların gösterilmesi için kişinin uyarılması, yönlendirilmesi ve davranışların devamlılığını belirleyen güç olarak tanımlanmaktadır. Başka bir deyişle, kişilerin davranışlarını gereken doğrultuda şekillendirmesi olarak tanımlanabilir (17).

Araştırmacılar, fiziksel aktivitelere ve spora katılma güdüsü bağlamında, çoğunlukla içsel ve dışsal motivasyon arasındaki farka odaklanmaktadır. İçsel motivasyon, bizi içeriden iten her şeyi ifade ederken, dışsal motivasyon ise dışarıdan iten her şeyi ifade eder (18).

İçsel motivasyon, bireyin kendisini motivelendirmesidir. İçsel anlamda motivelenmiş kişiler becerikli olabilmek için içsel boşluğu doldurmalılardır. Bu kişiler başarı için kendilerini yönetmelilerdir (19).

İçsel anlamda motivelenmiş kişiler onurlarına ve oyunlarına düşkün olurlar. Bu içsel onur, en iyiyi yapmak için motive eder. Çevrelerindeki diğer insanların olması kendilerini ilgilendirmez. Tek başına yapmaktan zevk alırlar (20).

İçsel motivasyon ikiye ayrılır:

1. **Zihinsel:** Bireyin ne yapmak istediğini belirlemesidir.
2. **Fiziksel:** Bireyin ulaşmak istediği tarafta doğru hareketlenmesidir (21).

İçsel olarak motive olan birey kafasındakini uygular, hedefleri doğrultusunda hareket eder. Bunun için bireyin geçmesi gereken aşamalar şöyledir:

- Gizli becerilerinin farkına varmak
- Gelişimini sürdürmek
- Olumsuz düşüncelerden kurtulmak
- Kendine güvenmek
- Enerjiyi arttırmak
- Zamanı iyi kullanmak

Dışsal motivasyon, başkaları tarafından gösterilen pozitif ve negatif etkilerden, davranışın bir daha olma ihtimalini arttıran ve azaltan maddi ya da manevi özellikler taşıyan güçlendirmedir. Dışsal ödüller manevi değer taşıyabilir (örneğin; takdir edilme, övülme vb.). Bunun dışında maddi değer de taşıyabilir (örneğin; para vb.).

Dışsal motivasyon, kişinin kendi içindeki bir durum değildir. Dış etkenlerin sporcuya yansıdığı olumlu veya olumsuz etkilerdir (22). Dış motivasyon, akıllara antrenör ya da seyirci getirebilir. Antrenör, sporcusunu takdir etmek ya da cezalandırmak için istediğini söyleyebilir. Takdirle birlikte sporcu müsabakaya iyi hazırlanacaktır. Takdir edilme, doğru olanı

gösterecektir. Ceza ise hislerinin olumsuz olmasına neden olur. Yerinde yapılan övgü, sporcuya özgüven verir.

Hedef perspektif teorisine göre, sporcular yüksek hedeflere sahip ise kendini geliştirmeye daha çok vakit ayırıp, kendi bireysel performansını arttırmaya odaklanır. Hedef perspektif teorisine göre spor motivasyonu iki farklı hedef yönelimi tarafından yönlendirilir. Birincisi; belirli bir görevin taleplerine hakim olma ve yeteneği geliştirme arzusu olan görev yönelimidir. Diğeri ise; ego yönelimidir (23). Ego eğilimi, üstünlük hislerini içerir. Ego eğilimli hedef noktalarına öncelik veren sporcular, o an müsabakada en iyisi olmak için çabalarlar. Daha üst liglerle oynayan sporcuların daha alt liglerde oynayan sporculara göre ego yönelimleri daha fazladır. Bunun nedeni ise; kendilerini bulundukları konuma göre elit olarak görmeleridir. Örneğin, Türkiye Basketbol Süper Ligi'nde oynayan bir sporcunun, Türkiye Basketbol 2. Ligi'nde oynayan bir sporcuya göre ego yönelimi fazladır.

Takım birlikteliği (Team Cohesion), daha çok sosyoloji alanındaki grup birlikteliği (group cohesion) ile özdeştir. Bu ikisi de belirlenen hedef doğrultusunda ilerleyen takımları bir tutan beraberlik olarak belirtilmektedir. Festinger (1950) ise bu durumu, sporcuların ya da bireylerin bir arada kalması adına rol oynayan etkenler olarak belirtmektedir (24).

GEREÇ VE YÖNTEMLER

Araştırmaya, 2019-2020 sezonunda Türkiye Basketbol Liglerinde (BSL, KBSL, TBL, TKBL, TB2L, KBBL) yer alan 53 kadın ve 75 erkek, toplamda 128 sporcu katılmıştır. Türkiye Basketbol Federasyonu Resmi Sitesi'nde yer alan bilgilere göre tüm liglerde toplam 1140 sporcu, bu sporcular arasında da 159 yabancı uyruklu sporcu bulunmaktadır. Bu çalışmada kullandığımız ölçek sadece Türkiye uyruklu sporcularla yapıldığı için toplam 981 sporcu arasından çalışmamıza katılan sporcular, Türkiye Basketbol Ligleri'nde yer alan oyuncuların %13'lük kesimini oluşturmaktadır.

Wills (1982) tarafından geliştirilen "Spora Özgü Başarı Motivasyonu" ölçeğini (25), Türkiye'ye Ş. Tiryaki ve E. Gödelek 1997 yılında uyarlamıştır (1). Araştırmadaki veriler de bu ölçek kullanılarak toplanmıştır. Ölçek; Google Drive üzerinden online olarak hazırlanmış, anket formu da tüm liglerde oynayan sporcularla paylaşılarak uygulanmıştır. Çalışmamıza katılan sporculrın 128'i, ankete eksiksiz cevap verenlerden seçilmiştir. Anket çalışmasından önce de Türkçe'ye uyarlamasını yapan (Tiryaki Ş.) 'den gerekli kullanım izni alınmıştır (Ek 1).

Bu ölçek üçe ayrılmıştır. Birincisi güç gösterme güdüsü (power motive, POW), ikincisi başarıya yaklaşma güdüsü (motive to aproach succes, MAS), üçüncüsü de başarısızlıktan kaçınma güdüsü (motive to avoid failure, MAF) olarak belirlenmiştir. Bu ölçek 5'li likert tipindedir. Bunlar; her zaman, oldukça fazla, bazen, çok az ve hiçbir zaman olarak ifade edilmiştir. Bu ölçekte POW değeri 12 itemle, MAS değeri 17 itemle, MAF değeri 11 item olarak ölçülmüştür (1).

Güç gösterme güdüsü Cronbach alpha değeri .81, iki yarım güvenirlik değeri .79; başarıya yaklaşma güdüsü Cronbach alpha değeri .82, iki yarım güvenirlik değeri .78;

başarısızlıktan kaçınma güdüsü Cronbach alpha değeri .80, iki yarım güvenirlik değeri .75 olarak bulunmuştur (1).

Araştırmaya katılan sporculardan çıkan sonuçlar, SPSS adlı programda "Mann Whitney U", "Kruskal Wallis", "Independent Samples", "Anova", "Bonferroni" ve "t" testleri kullanılarak değerlendirilmiştir. İstatistiksel anlamlılık için bazı verilerde ($p>0,05$) anlamlılık düzeyi seçilirken bazı verilerde ise anlamlılık düzeyi ($p>0,0083$) seçilmiştir.

BULGULAR

Çalışmaya katılan sporcuların cinsiyetlere, yaş aralıklarına ve oynadıkları ligler arasındaki farklılıklara göre dağılımlarının güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsüne ait veriler aşağıda tablo isimleriyle belirtilmiştir.

Tablo 1. Çalışmaya Katılan Basketbolcuların Cinsiyetlere Göre Dağılımları

Cinsiyet	**Katılımcı Sayısı**
Erkek	75
Kadın	53

Tablo 2. Çalışmaya Katılan Basketbolcuların Yaş Aralıklarına Göre Dağılımları

Yaş Aralıkları	**Katılımcı Sayısı**
18-23	58
24-29	49
30-35	21

Tablo 3. Çalışmaya Katılan Basketbolcuların Oynadıkları Liglere Göre Dağılımları

Ligler	**Katılımcı Sayısı**
Basketbol Süper Ligi (BSL)	39
Kadınlar Basketbol Süper Ligi (KBSL)	12
Türkiye Basketbol Ligi (TBL)	18
Türkiye Kadınlar Basketbol Ligi (TKBL)	16
Türkiye Basketbol 2. Ligi (TB2L)	18
Kadınlar Basketbol Bölgesel Ligi (KBBL)	25

BASKETBOLCULARIN CİNSİYETLERE GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI

Çalışmaya katılan sporcuların cinsiyetleri arasında yapılan analiz sonuçları aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 4. Çalışmaya Katılan Basketbolcuların Cinsiyetlerine İlişkin Independent Samples Testi Analizi

	t	**df**	**Sig. 2- tailed**
Güç Gösterme Güdüsü	-1,337	126	,184
Başarıya Yaklaşma Güdüsü	-694	126	,489
Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü	-2,013	124,731	,046*

Basketbolcuların cinsiyetlerinde güç gösterme güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır ($p>0,05$).

Basketbolcuların cinsiyetlerinde başarıya yaklaşma güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır ($p>0,05$).

Basketbolcuların cinsiyetlerinde başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı farka rastlanmıştır ($p<0,05$). Bu sonuçlarla beraber erkeklerin başarısızlıktan kaçınma güdüsü puanları kadınların puanlarından daha yüksek çıkmıştır. Bu sonuçla beraber, erkeklerin başarısızlıktan kaçınma güdüsü düzeyinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

BASKETBOLCULARIN YAŞ ARALIKLARINA GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI

Çalışmaya katılan sporcuların yaş aralıkları arasında yapılan analiz sonuçları aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 5. Çalışmaya Katılan Basketbolcuların Yaş Aralıklarına göre Güç Gösterme Güdüsü ve Başarıya Yaklaşma Güdüsüne İlişkin Kruskal Wallis Testi Analizi

	Yaş	N	Mean Rank	Chi-Square	Asymp. Sig.
Güç Gösterme Güdüsü	18-23	58	62,67	3,539	,170
	24-29	49	60,77		
	30-35	21	78,26		
Başarıya Yaklaşma Güdüsü	18-23	58	69,73	2,138	,343
	24-29	49	59,73		
	30-35	21	61,17		

Basketbolcuların, yaş aralıklarında güç gösterme güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır (p>0,05).

Basketbolcuların, yaş aralıklarında başarıya yaklaşma güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır (p>0,05).

Tablo 6. Çalışmaya Katılan Basketbolcuların Yaş Aralıklarına Göre Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Anova Testi Analizi

	Yaş	N	Mean Squares	F	Sig.
Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü	18-23	58	45,659	1,494	,228
	24-29	49			
	30-35	21			

Basketbolcuların, yaş aralıklarına göre yapılan test sonucunda başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmamıştır (p>0,05).

BASKETBOLCULARIN OYNADIKLARI LİGLER ARASINDA YAPILAN KARŞILAŞTIRMA

Çalışmaya katılan basketbolcuların oynadıkları ligler arasında güç gösterme güdüsü (POW) analizinde anlamlı fark bulunmadığından dolayı tablolar üzerinde güç gösterme güdüsü analizine yer verilmemiştir.

Tablo 7. BSL'de ve KBSL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi

	Başarıya Yaklaşma Güdüsü	**Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü**
Mann-Whitney U	113,000	182,000
Wilcoxon W	191,000	260,000
Z	-2,691	-1,157
Asymp. Sig. (2-tailed)	,007*	,247

BSL'de ve KBSL'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmıştır ($p<0,0083$). Bu sonuçlarla birlikte BSL'de oynayan sporcuların başarıya yaklaşma güdüsü puanları, KBSL'de oynayan sporculardan yüksek çıkmıştır. Bu sonuçlara bakıldığında BSL'de oynayan sporcuların başarıya yaklaşma güdüsünün daha yüksek olduğu söylenebilir.

BSL'de ve KBSL'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır ($p>0,0083$).

Tablo 8. BSL'de ve TBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi

	Başarıya Yaklaşma Güdüsü	**Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü**
Mann-Whitney U	280,000	301,000
Wilcoxon W	451,000	1081,000
Z	-1,222	-,860
Asymp. Sig. (2-tailed)	,222	,390

BSL'de ve TBL'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır ($p>0,0083$).

Tablo 9. BSL'de ve TKBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi

	Başarıya Yaklaşma Güdüsü	**Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü**
Mann-Whitney U	289,000	288,000
Wilcoxon W	1069,000	1068,000
Z	-,427	-,445
Asymp. Sig. (2-tailed)	,669	,656

BSL'de ve TKBL'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Tablo 10. BSL'de ve TB2L'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi

	Başarıya Yaklaşma Güdüsü	**Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü**
Mann-Whitney U	288,500	211,000
Wilcoxon W	1068,500	991,000
Z	-1,075	-2,407
Asymp. Sig. (2-tailed)	,283	,016

BSL'de ve TB2L'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Tablo 11. BSL'de ve KBBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi

	Başarıya Yaklaşma Güdüsü	**Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü**
Mann-Whitney U	463,500	479,000
Wilcoxon W	1243,500	804,000
Z	-,331	-,117
Asymp. Sig. (2-tailed)	,741	,907

BSL'de ve KBBL'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Tablo 12. KBSL'de ve TBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi

	Başarıya Yaklaşma Güdüsü	**Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü**
Mann-Whitney U	463,500	479,000
Wilcoxon W	1243,500	804,000
Z	-,331	-,117
Asymp. Sig. (2-tailed)	,741	,907
Exact Sig. [2*(1-tailed Sig.)]	,087[a]	,048[a]

(a = İki grupta da kişi sayısı az olduğu için bu değer kabul edildi.)

KBSL'de ve TBL'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Tablo 13. KBSL'de ve TKBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi

	Başarıya Yaklaşma Güdüsü	**Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü**
Mann-Whitney U	24,500	58,500
Wilcoxon W	102,500	136,500
Z	-3,327	-1,747
Asymp. Sig. (2-tailed)	,001	,081
Exact Sig. [2*(1-tailed Sig.)]	,000[a*]	,082[a]

(a = İki grupta da kişi sayısı az olduğu için bu değer kabul edildi.)

KBSL'de ve TKBL'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmıştır (p<0,0083). Bu sonuçlara bakıldığında TKBL'de oynayan sporcuların başarıya yaklaşma güdüsü puanları, KBSL'de oynayan

sporculardan yüksek çıkmıştır. Bu sonuçlara göre TKBL'de oynayan sporcuların başarıya yaklaşma güdüsünün daha yüksek olduğu söylenebilir.

KBSL'de ve TKBL'de oynayan sporcular arasındaki başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Tablo 14. KBSL'de ve TB2L'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi

	Başarıya Yaklaşma Güdüsü	**Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü**
Mann-Whitney U	13,000	28,000
Wilcoxon W	91,000	106,000
Z	-4,031	-3,400
Asymp. Sig. (2-tailed)	,000	,001
Exact Sig. [2*(1-tailed Sig.)]	,000[a*]	,000[a*]

(a = İki grupta da kişi sayısı az olduğu için bu değer kabul edildi.

KBSL'de ve TB2L'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmıştır (p<0,0083). Bu sonuçlara göre TB2L'de oynayan sporcuların başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsü puanları, KBSL'de oynayan sporcuların puanlarından yüksek çıkmıştır. Bu sonuçlara bakıldığında TB2L'de oynayan sporcuların daha yüksek düzeyde başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsüne sahip olduğu söylenebilir.

Tablo 15. KBSL'de ve KBBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi

	Başarıya Yaklaşma Güdüsü	**Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü**
Mann-Whitney U	39,500	111,500
Wilcoxon W	117,500	189,500
Z	-3,593	-1,255
Asymp. Sig. (2-tailed)	,000	,209
Exact Sig. [2*(1-tailed Sig.)]	,000[a*]	,215[a]

(a = İki grupta da kişi sayısı az olduğu için bu değer kabul edildi.)

KBSL'de ve KBBL'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsü anlamlı bir farka rastlanmıştır (p<0,0083). Bu sonuçlara bakıldığında KBBL'de oynayan sporcuların başarıya yaklaşma güdüsü puanları, KBSL'de oynayan sporcuların puanlarından yüksek çıkmıştır. Bu sonuçlara sonucunda KBBL'de oynayan sporcuların başarıya yaklaşma güdüsünün daha yüksek olduğu söylenebilir.

KBSL'de ve KBBL'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Tablo 16. TBL'de ve TKBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi

	Başarıya Yaklaşma Güdüsü	**Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü**
Mann-Whitney U	89,000	139,000
Wilcoxon W	260,000	275,000
Z	-1,904	-,174
Asymp. Sig. (2-tailed)	,057	,862
Exact Sig. [2*(1-tailed Sig.)]	,059[a]	,878[a]

(a = İki grupta da kişi sayısı az olduğu için bu değer kabul edildi.)

TBL'de ve TKBL'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Tablo 17. TBL'de ve TB2L'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi

	Başarıya Yaklaşma Güdüsü	**Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü**
Mann-Whitney U	69,500	110,500
Wilcoxon W	240,500	281,500
Z	-2,934	-1,638
Asymp. Sig. (2-tailed)	,003	,101
Exact Sig. [2*(1-tailed Sig.)]	,003[a*]	,104[a]

(a = İki grupta da kişi sayısı az olduğu için bu değer kabul edildi.)

TBL'de ve TB2L'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmıştır (p<0,0083). Bu sonuçlara bakıldığında TB2L'de oynayan sporcuların başarıya yaklaşma güdüsü puanları, TBL'de oynayan sporcuların puanlarından yüksek çıkmıştır. Bu sonuçlar sonucunda TB2L'de oynayan sporcuların başarıya yaklaşma güdüsünün daha yüksek olduğu söylenebilir.

TBL'de ve TB2L'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Tablo 18. TBL'de ve KBBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi

	Başarıya Yaklaşma Güdüsü	**Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü**
Mann-Whitney U	132,000	181,500
Wilcoxon W	303,000	506,500
Z	-2,296	-1,076
Asymp. Sig. (2-tailed)	,022	,282

TBL'de ve KBBL'de oynayan sporcular arasında yapılan başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Tablo 19. TKBL'de ve TB2L'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi

	Başarıya Yaklaşma Güdüsü	**Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü**
Mann-Whitney U	133,000	78,000
Wilcoxon W	269,000	214,000
Z	-,381	-2,289
Asymp. Sig. (2-tailed)	,704	,022
Exact Sig. [2*(1-tailed Sig.)]	,721[a]	,022[a]

(a = İki grupta da kişi sayısı az olduğu için bu değer kabul edildi.)

TKBL'de ve TB2L'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Tablo 20. TKBL'de ve KBBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi

	Başarıya Yaklaşma Güdüsü	**Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü**
Mann-Whitney U	189,500	175,500
Wilcoxon W	514,500	500,500
Z	-,281	-,658
Asymp. Sig. (2-tailed)	,779	,511
Exact Sig. [2*(1-tailed Sig.)]	,781[a]	,517[a]

(a = İki grupta da kişi sayısı az olduğu için bu değer kabul edildi.)

TKBL'de ve KBBL'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Tablo 21. TB2L'de ve KBBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi

	Başarıya Yaklaşma Güdüsü	**Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü**
Mann-Whitney U	188,500	116,500
Wilcoxon W	513,500	441,500
Z	-,901	-2,687
Asymp. Sig. (2-tailed)	,367	,007*

TB2L'de ve KBBL'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

TB2L'de ve KBBL'de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmıştır (p<0,0083). Bu sonuçlara bakıldığında TB2L'de oynayan sporcuların başarısızlıktan kaçınma güdüsü puanları, KBBL'de oynayan sporcuların puanlarından yüksek çıkmıştır. Bu sonuçlara bakıldığında TB2L'de oynayan sporcuların daha yüksek başarısızlıktan kaçınma güdüsüne sahip olduğu söylenebilir.

TARTIŞMA

Türkiye Basketbol Ligleri'nde oynayan sporcuların motivasyon düzeylerinde cinsiyetleri, yaş aralıkları ve bu ligler arasındaki karşılaştırmaya göre farklılıkları belirlemek için bu çalışmaya 53 kadın 75 erkek, toplam 128 sporcu katılmış, literatürdeki benzer çalışmaların sonuçları ile karşılaştırılmıştır.

Basketbolcuların cinsiyetlere göre güç gösterme güdüsü ve başarıya yaklaşma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmamıştır.

Basketbolcuların cinsiyetlere göre başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmıştır ($p>0,05$). Bu verilerde erkek basketbolcuların başarısızlıktan kaçınma güdüsü puanları, kadın basketbolcuların puanlarından yüksek çıkmıştır. Bu durum, ülkemizin kültürel ve sosyal özelliklerinden ötürü olabilir. Kadınlar aleyhindeki farklılık, toplumumuzda cinsiyetlere verilen roller kaynaklı da olabilir. Toplumumuzda erkeklerin daha hırslı ve atılgan rolde olması düşünülmektedir.

Er ve arkadaşlarının (2003), kullandığımız ölçeğin cinsiyetler açısından analizini yaptığı çalışmada güç gösterme güdüsünün kadınlarda daha yüksek olduğu bulunmuştur (26).

Aktaş ve ark. (2006)'nın yaptıkları çalışmada erkek basketbolcuların güç gösterme güdüsü puanları, kadınların puanlarından daha yüksek olduğu vurgulanmıştır (27).

Engür (2002)'ün yaptığı çalışmada erkeklerin başarıya yaklaşma güdüsü puanlarının kadınların puanlarından daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır (28).

Yalçın (2015)'ın yapmış olduğu çalışmada futsal oynayan işitme engelli sporcuların, cinsiyetlerine göre kullandığımız ölçeğin tüm alt boyutlarında erkek sporcuların puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir (29).

Zorlu ve ark. (2020)'nın atletizm branşındaki sporcularla yaptığı çalışmada, cinsiyet farklılıklarının motivasyon düzeylerinde etkisi olmadığı vurgulanmıştır (30).

Balkis (2019)'in elit seviyedeki tenisçilerde yaptığı çalışmasında, güç gösterme güdüsü ve başarıya yaklaşma güdüsünde erkeklerin puanlarının yüksek olduğu belirtilmiştir (31).

Sporcuların cinsiyetlere göre yapılan testlerin değerlendirildiği sonuçları incelediğimizde, diğer çalışmalarla bizim yapmış olduğumuz çalışmanın sonuçları arasında farklılıklar ortaya çıkmıştır. Bunun nedeni bu çalışmaya katılan sporcuların diğer katılan sporculara göre branş farkı, yaş ve çoğunun profesyonel olarak sporculuk kariyeri sürdürmek olduğu düşünülmektedir. Bu konuda sonuçların yeni çalışmaların verileriyle de sorgulanmasına gereksinim olduğunu düşündürmektedir.

Basketbolcuların yaş aralıklarına göre güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsü sonuçlarına bakıldığında bir farka rastlanmadı. Yaşları büyük sporcularda tecrübeyle birlikte daha farklı sonuçlar beklenirken, elde edilen veriler sonucunda yaş aralıklarıyla ilgili farklılık oluşmamıştır.

Kaya ve Günay (2020)'ın milli güreşçilerde yaptığı çalışmada, sporcuların yaşlarında anlamlı farklılıklar bulunmamıştır (32).

Soyer ve ark. (2010)'nın sporcularda takım birliktelikleri ile başarı motivasyonu ile ilgili yaptıkları çalışmada da sporcuların yaşları ile başarı motivasyonunda anlamlı bir ilişkiye rastlamamıştır (33).

Kartal ve ark. (2017)'nın yaptığı çalışmadan çıkan sonuçlarda, yaşı büyük sporcuların güç gösterme güdüsü ve başarıya yaklaşma güdüsünün yaşı küçük sporculardan fazla olduğuna rastlanmıştır. Yine aynı çalışmada yaşı küçük sporcuların başarısızlıktan kaçınma güdüsünün yaşı büyük sporculardan fazla olduğuna rastlanmıştır. Başarısızlıktan kaşınma güdüsünün yaşı küçük sporcularda yüksek çıkmasının nedeni de, tecrübelerinin az olması ve başarısız olmaktan çekindiklerinden dolayı olduğu düşünülmektedir (34).

Karamanoğlu (2018)'nun 9-18 yaş aralığındaki altyapılarda oynayan futbolcularda, yaş değişkenlerinin kullandığımız ölçekteki sonuçlarına göre anlamlı farklılıklara rastlanmadığı görülmüştür (35).

Canlı ve ark. (2017) 'nın yaptığı çalışmada, sporcunun yaşı ve spor yaşının düşük de olsa spor becerilerini etkilediği görülmüştür (36).

Balkis (2019)'in elit seviyedeki tenisçilerde yaptığı çalışmasında, 19 yaş üstündeki sporcuların 11-14 yaş aralığındaki sporculara göre güç gösterme güdüsünün daha yüksek olduğu belirtilmiştir (31).

Kartal ve ark. (2017) ‘nın yaptığı çalışmada voleybol, hentbol ve basketbol branşlarında oynayan yaşları küçük olan sporcuların başarısızlıktan kaçınma güdüsü daha yüksek bulunmuş olup nedeni de, yaşları küçük olan sporcuların hata yapmaktan çekindikleri ve tecrübesiz olduğu belirtilmiştir. Bizim çalışmamızda farklı sonuçların çıkmasının nedeni, sporcuların branşlarının tek olması ve katılan sporcuların sayısından dolayı olduğu düşünülmektedir.

Basketbolcuların yer aldıkları ligler arasındaki karşılaştırmada, tüm verilerde güç gösterme güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmamıştır. Üst liglerde ki sporcuların lehine sonuçlar beklenirken, hiçbir ligde anlamlı bir farka rastlanmamıştır. Bu kayda değerdir.

BSL’de ve KBSL’de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmıştır. BSL’de oynayan sporcuların puanları daha yüksek çıkmıştır. Bunun nedeni, BSL’nin KBSL’ye göre daha popüler, insanların daha çok ilgilendiği ve izlediği bir lig olduğu düşünülmektedir. Bunun yanı sıra aynı ligde oynayan sporcular arasında başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmamıştır.

BSL’de ve TBL’de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmadı. Bunun nedeni, TBL’nin de en az BSL kadar iyi bir lig olması, bu ligde oynayan sporcuların çoğunluğunun BSL tecrübesi olduğu düşünülmektedir.

BSL’de ve TKBL’de, BSL’de ve TB2L’de, BSL’de ve KBBL’de oynayan sporcular arasında yapılan test sonuçlarında, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmadı.

KBSL’de oynayan sporcular ile TBL’de oynayan sporcular arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmadı. KBSL ile TKBL sporcuları arasında yapılan test sonucunda ise başarıya yaklaşma güdüsünde TKBL sporcuları lehine anlamlı farka rastlandı. KBSL’nin daha üst bir lig olması, bu ligde daha tecrübeli ve kariyerli sporcular olmasından dolayı KBSL lehine sonuçlar beklenirken, beklenen sonuçlara ulaşılmadı. Ancak bu iki lig sporcuları arasında ise başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmadı.

KBSL’de oynayan sporcular ile TB2L’de oynayan sporcular arasında başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde TB2L sporcuları lehine anlamlı bir farka rastlandı. Bunun nedeni, TB2L’nin kaliteli bir lig olma yolunda ilerlemesi ve toplumumuzda erkeklerin, kadınlara göre daha atılgan ve güçlü olduğu düşünülmektedir. KBSL oyuncuları ile KBBL oyuncuları arasında yapılan test sonucunda başarıya yaklaşma güdüsünde KBBL oyuncuları lehine anlamlı bir farka rastlandı. KBSL’nin daha profesyonel bir lig

olmasına rağmen beklenen sonuçlara ulaşılmadı. Ancak yine aynı lig sporcuları arasında başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmadı.

TBL'de oynayan sporcular ile TKBL'de oynayan sporcular arasında başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmadı. Bu sefer TB2L sporcularına karşı yapılan test sonucunda ise başarıya yaklaşma güdüsünde TB2L sporcuları lehine anlamlı bir farka rastlandı. Bunun nedeni, TB2L'ye verilen önem ve değerin artmasından dolayı olduğu düşünülmektedir. Ancak bu iki lig arasında başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmadı. Son olarak TBL ile KBBL sporcuları arasında yapılan test sonuçlarına göre başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmadı.

TKBL'de oynayan sporcular ile TB2L'de oynayan sporcular ve yine TKBL'de oynayan sporcular ile KBBL'de oynayan sporcular arasında yapılan testler sonucunda başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmadı.

Ligler arasında yapılan son karşılaştırmada TB2L'de ve KBBL'de oynayan sporcular arasında başarıya yaklaşma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmadı. Ancak yine bu iki lig sporcuları arasında yapılan test sonucunda ise başarısızlıktan kaçınma güdüsünde TB2L sporcuları lehine anlamlı bir farka rastlandı. Bunun nedeni, bu iki lig arasında TB2L'nin daha bilinir ve takip edildiği bir lig olduğu düşünülmektedir.

Başarı ve rekabet ortamı yönlendirmede sosyal çevrenin etkisini belirten incelemeler, rekabet ortamında kültürel farklılıkların olduğunu göstermiştir. Genellikle rekabet ortamının küçüklük itibariyle başladığı ve bu dönemde sosyal etkenlerin etkisi olduğu belirtilmektedir (37).

Aktop ve Erman'ın (2002) başarı motivasyonu ölçeğini, bireysel ve takım sporuyla uğraşanların benlik saygıları ve kaygı düzeylerini karşılaştırmada kullandığı çalışma sonuçlarına bakıldığında; bireysel olarak ve takım sporlarıyla ilgilenenlerin süreklilik gösteren başarı motivasyonlarının güdüleri açısından hiçbir fark olmadığı görülmüştür (38). Sporcuların bireysel ya da takım olarak müsabakalarda motivasyon düzeylerini kendileri belirleyebilmekte, sosyal yaşantılarındaki psikolojik durumların ise motivasyonlarını olumlu ya da olumsuz etkileyebilmektedir. Bizim çalışmamızdaki verilerde ligleri kategorilerine göre inceleyerek sonuçlar elde edildiğinden dolayı karşılaştırma yapılamamaktadır.

Kish ve Woodard (2005)'ın yaptıkları çalışmada basketbolcuların motivasyon düzeylerini kendilerinin belirlediği, antrenörlerin oyunculara karşı eylemlerinin motivasyon düzeylerinde bir etkide bulunmadığı belirlenmiştir (39). Sporcu, motivasyon düzeyini kendisi belirleyebilmekle birlikte müsabaka esnasında seyircinin desteğiyle motivasyonunda olumlu

yönde artış görülebilmektedir. Antrenörlerin oyuncu üzerinde etkisinin olabileceği düşünülebilir. Bir oyuncu müsabaka esnasında yaptığı bir hata sonrası antrenörün oyuncuya karşı tepkisi ya olumlu ya da olumsuz olacaktır. Antrenör olumlu bir tepki verdiğinde oyuncu yaptığı hatayı unutup hatasını telafi etmek isteyecektir. Olumsuz bir tepki geldiğinde ise motivasyonu düşecektir ve bu da müsabakaya olumsuz yansıyacaktır.

Ötkan ve ark. (2017) 'nın yaptığı çalışmanın sonuçlarında, kadın basketbolcuların takımsal uyumlarının erkek takımlarına göre daha düşük olduğu, kadınların her şeyi daha çok kişisel algıladıkları için uyum sorunu yaşadıkları ortaya çıkmıştır (40). Bu sonuçlarla beraber kadın sporcuların bireysel ve takım olarak motivasyon düzeylerinin sürekli değişkenlik gösterdiğini ve bunun da müsabaka esnasında verimliliği düşürdüğünü söyleyebiliriz.

Meyer-Parlapanis ve ark. (2017)'nın kadın futbolcular üzerinde yaptığı çalışmada, kadın sporcuların erkek sporcularla aynı derecede rekabet odaklı davranış sergiledikleri görülmüştür (41). Bu yapılan çalışmadaki branşın futbol olması ve futbolun dünyamızda diğer branşlardan daha çok popüler olmasından dolayı kadın sporcuların erkek sporculardan çoğu zaman farklı olmadığı söylenebilir. Bizim çalışmamızda farklı sonuçlar elde edilmiştir. Bunun nedeni branş farklılığı, yaş gibi faktörlerin olduğu düşünülmektedir.

Basketbolcuların oynadıkları lig farklılıkları, cinsiyetleri ve yaşları gibi faktörlerin motivasyona etkileri değişkenlik göstermektedir. Erkek basketbolunun, kadın basketboluna oranla daha popüler ve takip ediliyor olmasından dolayı erkek sporcuların sonuçlarının ölçekteki tüm güdülerde daha yüksek olması beklenirken sadece başarısızlıktan kaçınma güdüsünün daha yüksek olduğu bulunmuştur (Tablo 4). Literatüre göre erkeklerin ve kadınların motivasyon düzeyleri sonuçları ile bizim çalışmamızın sonuçları arasında farklılıklar görülmesinin nedeni, çalışmamızda yer alan sporcuların branşları, spor yaşları ve çalışmaya katılan gönüllü sporcuların sayısından kaynaklandığı düşünülmektedir. Çalışmamızda lig farklılıklarına göre erkek ve kadın basketbolcularda üst ligde oynayanların kariyerleri, alt liglerde oynayan sporcuların kariyerlerinden daha iyi olduğu için ve çoğunun Avrupa takımlarında da oynamalarının yanı sıra milli takımlarda da bulunmaları motivasyon düzeylerine olumlu yönde etki edeceği düşünülürken, beklenen sonuçlara ulaşılmadı (Tablo 7 ile Tablo 21 arası). Sporcuların yaş farklarının motivasyon düzeylerine olan etkisini incelediğimizde, yaşı büyük olan sporcuların daha kariyerli olacağı düşünüldüğünden dolayı yaşı küçük olan sporculara göre motivasyon düzeylerinin daha yüksek olması beklenirken, elde edilen sonuçlarda bu beklentilere ulaşılmadı (Tablo 5 ve Tablo 6). Yine literatüre göre yaş farklılıkların motivasyona etkilerini inceleyen çalışmaların çoğunda yaşı büyük sporcuların motivasyon düzeylerinin yüksek olduğu, çoğu çalışmada da yaşı küçük sporcuların motivasyon

düzeylerinin yüksek olduğu görülmektedir. Her branşa göre sporcuların motivasyon düzeylerinin farklılık göstereceği düşünülmektedir.

Sporun en önemli özelliklerinden birisi, rekabet ortamıdır. En iyinin özelliklerinin neler olduğu seneler önce incelenirken, başarılı sporcuların rekabet ortamının hangi güdülerle oluştuğu konusunda şu an pek bir bilgi bulunmamaktadır. Elimizdeki az bulunan verilerle de rekabeti açıklamak yetmez.

SONUÇLAR

Bu çalışmaya Türkiye Basketbol Ligleri'nde 2019-2020 sezonunda oynayan 53 kadın ve 75 erkek sporcu katılmıştır. Bu sporcuların; cinsiyetleri, yaş aralıkları, oynadıkları ligler ve bu ligler arasındaki motivasyon düzeyleri karşılaştırılmıştır. Türkiye Basketbol Ligleri'nde bulunan tüm takımlarla yapılan bu çalışma, yurdumuzda yapılan en geniş kapsamlı çalışmadır.

Çalışmaya katılan gönüllü sporcuların cinsiyetlerinde güç gösterme güdüsü ve başarıya yaklaşma güdüsünde anlamlı farka rastlanmazken ($p>0,05$), başarısızlıktan kaçınma güdüsünde erkek sporcular lehine anlamlı farka rastlanmıştır ($p<0,05$).

Çalışmaya katılan gönüllü basketbolcuların yaş aralıklarında güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı farka rastlanmamıştır ($p>0,05$).

Çalışmaya katılan gönüllü sporcuların oynadıkları ligler arasında güç gösterme güdüsünde tüm veriler için anlamlı farka rastlanmamıştır ($p>0,05$).

Çalışmaya katılan gönüllü sporculardan BSL'de ve KBSL'de oynayanlar arasında, başarıya yaklaşma güdüsünde BSL'de oynayan sporcular lehine anlamlı bir farka rastlanırken ($p<0,0083$), başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0,0083$).

Çalışmaya katılan gönüllü sporculardan BSL'de ve TBL'de oynayanlar arasında, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0,0083$).

Çalışmaya katılan gönüllü sporculardan BSL'de ve TKBL'de oynayanlar arasında, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0,0083$).

Çalışmaya katılan gönüllü sporculardan BSL'de ve TB2L'de oynayanlar arasında, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Çalışmaya katılan gönüllü sporculardan BSL'de ve KBBL'de oynayanlar arasında, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Çalışmaya katılan gönüllü sporculardan KBSL'de ve TBL'de oynayanlar arasında, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Çalışmaya katılan gönüllü sporculardan KBSL'de ve TKBL'de oynayanlar arasında, başarıya yaklaşma güdüsünde TKBL'de oynayan sporcular lehine anlamlı bir fark rastlanırken (p<0,0083), başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Çalışmaya katılan gönüllü sporculardan KBSL'de ve TB2L'de oynayanlar arasında, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde TB2L'de oynayan sporcular lehine anlamlı bir farka rastlanmıştır (p<0,0083).

Çalışmaya katılan gönüllü sporculardan KBSL'de ve KBBL'de oynayanlar arasında, başarıya yaklaşma güdüsünde KBBL'de oynayan sporcular lehine anlamlı bir fark rastlanırken (p<0,0083), başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Çalışmaya katılan gönüllü sporculardan TBL'de ve TKBL'de oynayanlar arasında, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Çalışmaya katılan gönüllü sporculardan TBL'de ve TB2L'de oynayanlar arasında, başarıya yaklaşma güdüsünde TB2L'de oynayan sporcular lehine anlamlı bir farka rastlanırken (p<0,0083), başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Çalışmaya katılan gönüllü sporculardan TBL'de ve KBBL'de oynayanlar arasında, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Çalışmaya katılan gönüllü sporculardan TKBL'de ve TB2L'de oynayanlar arasında, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Çalışmaya katılan gönüllü sporculardan TKBL'de ve KBBL'de oynayanlar arasında, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmamıştır (p>0,0083).

Çalışmaya katılan gönüllü sporculardan TB2L'de ve KBBL'de oynayanlar arasında, başarıya yaklaşma güdüsünde anlamlı bir farka rastlanmazken ($p>0,0083$), başarısızlıktan kaçınma güdüsünde TB2L'de oynayan sporcular lehine anlamlı bir farka rastlanmıştır ($p<0,0083$).

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Türkiye Basketbol Liglerinde oynayan erkek ve kadın sporcuların cinsiyet, yaş ve oynadıkları ligler arasındaki motivasyon düzeyleri açısından karşılaştırılmasıdır. Araştırmaya, Türkiye Basketbol Liglerinde oynayan 53 kadın, 78 erkek sporcu katılmış olup, "Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği" (Willis, 1982) Google Drive üzerinden online ankete dönüştürülerek katılımcılara internet üzerinden uygulanmıştır.

Araştırmaya 18-23 yaş arasında 58 sporcu, 24-29 yaş arasında 49 sporcu ve 30-35 yaş arasında 21 sporcu katılmıştır. Oynadıkları liglere göre ise, BSL'de oynayan 39, KBSL'de oynayan 12, TBL'de oynayan 18, TKBL'de oynayan 16, TB2L'de oynayan 18, KBBL'de oynayan 25 sporcu katılmıştır.

Çalışmaya katılanlardan elde edilen veriler, SPSS 21.0 paket programda "Mann Whitney U" testi, "*t"* testi, "Independent Simples" testi, "Kruskal Wallis" testi, "Anova" testi ve "Bonferroni" testi kullanılarak değerlendirmeye alınmıştır. İstatistiksel olarak anlamlılık için bazı verilerde ($p>0,05$) anlamlılık düzeyi seçilirken bazı verilerde ise ($p>0,0083$) anlamlılık düzeyi seçilmiştir.

Farlılıkları belirlemek üzere ölçekteki güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünden elde edilen verilerle karşılaştırmalar yapılmıştır. Değerlendirmeler sonucunda hiçbir veride güç gösterme güdüsünde anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$, $p>0,0083$). Bazı verilerde başarıya yaklaşma güdüsü açısından ($p<0,05$, $p<0,0083$), bazı verilerde ise başarısızlıktan kaçınma güdüsünde anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$, $p<0,0083$).

Anahtar Kelimeler: basketbol, motivasyon, erkek, kadın.

COMPARISON OF THE MEN AND WOMEN ATHLETES MOTIVATION LEVELS INVOLVED IN TURKEY BASKETBALL LEAGUES

SUMMARY

The purpose of this research is to determine whether there is a difference in terms of motivation levels male and female athletes of gender, age and between the played leagues in the playing Turkish Basketball Leagues. Research, Turkey Basketball League playing in 53 female and 75 male athletes participated, "Sport-Specific Achievement Motivation Scale" (Wills, 1982) converted into an online survey via Google Drive and applied over the internet.

In the study, 58 athletes between 18-23 years old, 49 between 24-29 years old and 21 between 30-35 years old participated. According to the league they play, Basketball Super League playing in the 39, Women's Basketball Super League playing in the 12, Turkey Basketball League playing in the 18, Turkey Women Basketball League playing in the 16, Turkey Basketball Second League playing in the 18, Women Regional Basketball League playing in the 25 athletes participated.

The data obtained from the participants were evaluated using the "Mann Whitney U" test, "t" test, "Independent Simples" test, "Kruskal Wallis" test, "Anova" test and "Bonferroni" test in SPSS 21.0 package program. While the significance level ($p > 0.05$) was selected for some data for statistical significance, the level of significance ($p > 0.0083$) was selected by using the "bonferroni" test for some data.

To identify differences, comparisons were made with data from the scale's power of motive (POW), motive to approach success (MAS) and motive to avoid failure (MAF). As a result of the evaluations, no significant difference was found in the motivation to show power (POW) in any data ($p > 0.05$, $p > 0.0083$). A significant difference was found in terms of the motive to approach success (MAS) in some data, and in the motive to avoid failure (MAF) in some data ($p < 0.05$, $p < 0.0083$).

Keywords: basketball, motivation, men, women.

KAYNAKLAR

1. Tiryaki Ş, Gödelek E. Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin Türk Sporcuları için Uyarlanması Çalışması. I. Uluslararası Spor Psikolojisi Sempozyumu Bildiri Kitapçığı Bağırgan Yayınevi 1997; s:s 128-141, Ankara.

2. Aydın, A. Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi. Alfa yayınları 2001; İstanbul.

3. Joesaar H, Hein V, Sagger M.S. Youth Athletes Perception of Autonomy Support from the Coach, Peer Motivational Climate and Intrinsic Motivation in Sport Setting: One-Year Effects. Psychology of Sport and Exercise 2012; 13: 257-262.

4. Jiteswor P, Sunderlal N, Singh S R, Zandi H G, Singh N J. Comparative study of the sports achievement motivation between male and female school basketball players. Journal of Humanities and Social Science 2013; 7(2): 23-26.

5. Aydın R, Bozkuş T, Kul M. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarındaki Öğrencilerin Liderlik Özelliklerinin Cinsiyet Değişkenine Göre İncelenmesi, International Journal of Science Culture and Sport 2016;4(1):122-131.

6. Sukadiyanto. Pengantar teori dan metodologi melatih fisik 2010; Yogyakarta: UNY.

7. Khan Z, Khan S, Kaider Z, Sport achievement motivation in national and international athletes a comparative study. International of Journal Physical Education 2014;36(12):9-13.

8. Morgan C T. Psikolojiye Giriş. Çev: H.Ü. Psikoloji Böl. Öğr. Üyeleri, Hacettepe Yayınları 2000; s. 205, Ankara.

9. Joseph B, Sean H. A Review of Primary and Secondary Influences on Sport Expertise, High Ability Studies 2004; Vol. 15: No. 2.

10. Tazegül U. The Determination of the Relationship between Motivational Trends and the Style of Coping with Stress. World Applied Sciences Journal 2013;21(1):08-14.

11. Richard J, Keegan R J, Harwood G C, Spray C M, Lavallee D. A Qualitative Investigation of the Motivational Climate in Elite Sport. Psychology of Sport and Exercise 2014;15;97-107.

12. Tazegul U. The Comparison of Motivational Levels of Sportsmen in the Different Individual Branches. International Journal of Sport Studies 2012;2(11):576- 581.

13. Rochi M A, Pellettier L G, Couture A L. Determinants of Coach Motivation and Autonomy Supportive Coaching Behaviors. Psychology of Sport and Exercise 2013;14:852-859.

14. Aladanlı B, Çördük Ü. Futbol Tarihi ve Sporda İlkeler. Yeşil Elma Yayıncılık (1. Basım) 2009; s. 197. İstanbul.

15. Sungur E. İzmir Spor Tarihi. Anadolu Matbaası 2002; s. 162. İzmir.

16. http://www.tbf.org.tr/tbf/tarihce/ulkemizde-basketbol Erişim Tarihi: 23 Şubat 2020

17. Kavrakoğlu İ. Toplam Kalite Yönetiminin Getirdikleri, Kalite Güvenliği ve Uluslararası Standartlar Sempozyumu. İrfan Yayıncılık 1993; İstanbul.

18. Kondric M, Sindik J, Furjan-Mandic G, Schiefler B. Participation Motivation and Student's Physical Activity among Sport Students in Three Countries. Journal of Sports Science and Medicine 2013;12:10-18.

19. Nicholls J G, Robert G C. The General and The Specific in the Devolopment and expression of Achievement Motivation; Motivationin Sport and Exercise. Human Kinetices Boks 1992;65-69.

20. Konter E. Antrenörlük ve Takım Psikolojisi, Palme Yayıncılık 2004;85-88. Ankara.

21. Koruç Z. Sporda Self Determinasyon Kuramı. 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi 2002;279-285. Antalya.

22. Luc G P ve ark. Toward a New Measure of Instrinsic Motivation Extrinsic Motivation and a Motivation in Sports, The Sport Motivation Scale. Journal of Sport and Exercise Psychology 1995;17-35.

23. Hultzer Y, Oz M, Barak S. Goal Perspectives and Sport Participation Motivation of Special Olympians and Typically Developing Athletes. Research in Developmental Disabilities 2013;34:2149-2160.

24. Moralı S. Takım Sporlarında, Takım Birlikteliğinin ve Dayanışmasının Ölçülmesi (tez). İzmir: Ege Üniversitesi; 1994.

25. Wills DJ**.** Three Scales to Measure Sport Related Motives in Sports. Journal of Sport Psychology 1982;4:338-353.

26. Er N, Çobanoğlu G, Er G, Zekioğlu A, Yazıcılar İ. Sporda Başarı Motivasyonunun Cinsiyetler Açısından Analizi. Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresinde sunulmuş Poster Bildiri, Ankara, 10-11 Ekim 2003.

27. Aktaş Z, Çobanoğlu G, Yazıcılar İ, Er N. Profesyonel Basketbolcuların Spora Özgü Başarı Motivasyonu Düzeyinin Cinsiyetler Açısından Karşılaştırılması. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi 2006;4(2):55-59.

28. Engür M. Elit Sporcularda Başarı Motivasyonunun Durumluluk Kaygı Düzeyleri Üzerine Etkisi (tez). İzmir: Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü; 2002.

29. Yalçın İ. İşitme Engelli Futsal Sporcularının Başarı Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi (tez). Elazığ: Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü; 2015.

30. Zorlu E, Algün Doğu G, Yıldız A B, Yılmaz B. Atletizm Branşındaki Sporcuların Kişilik Özelliklerinin Başarı Motivasyonuna Etkisinin İncelenmesi. Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi 2020;3(1):25-35.

31. Balkis F. Elit Seviyedeki Tenisçilerin Görev ve Ego Yönelimi Hedeflerinin Başarı Motivasyonlarına Etkisinin Araştırılması (tez). Ağrı: İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü; 2019.

32. Kaya D. G, Günay M. Güreş Grekoromen Milli Sporcularının İmgeleme ve Başarı Motivasyon Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Spormetre-The Journal of Physical Education and Sport Sciences 2020;18(3):62-72.

33. Soyer F, Can Y, Güven H, Hergüner G, Bayansalduz M, Tetik B. Sporculardaki Başarı Motivasyonu İle Takım Birlikteliği Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi 2010;7(1):225-239.

34. Kartal Z, Güvendi B, Türksoy A, Altıncı E E. Takım Sporcularının İmgeleme Kullanımları İle Başarı Motivasyonu Arasındaki İlişki. İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi 2017;7(1):41-53.

35. Karamanoğlu C. 9-18 Yaş Arası Altyapı Futbolcularında Anksiyete Düzeyleri ile Başarı Motivasyonu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (tez). İstanbul: Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü; 2018.

36. Canlı U, Toksöz İ, Özmutlu İ. Basketbolcuların çoklu zeka alanları, sosyo-ekonomik düzeyleri ve becerilerinin değerlendirilmesi. Journal of Human Sciences 2017;14(4):4171-4181.

37. Tavacıoğlu L, Spor Psikolojisi Bilişsel Değerlendirmeler. Bağırgan Yayınevi 1999; Ankara.

38. Aktop A, Erman K A. Takım ve Bireysel Sporcuların Başarı Motivasyonu Benlik Saygısı ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Karşılaştırılması. 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongre Kitapçığı. Antalya, 27-29 Ekim 2002.

39. Kish C R, Woodard R J. The Impact of Positive Motivational Techniques by Coaches on the Achievement Levels of Men's Junior College Basketball Players. Mo J Health and Physical Education 2005;6-15.

40. Ötkan C Ç, Tekkurşun Demir G, Halıcı A. Examination of Group Cohesiveness Levels and Goal Orientations of Basketball Players. SHS Web of Conferences 2017;37.

41. Meyer-Parlapanis D, Siefert S, Weierstall R. More Than the Win: The Relation Between Appetitive Competition Motivation, Socialization and Gender Role Orientation in Women's Football. Frontiers in Psycholgy 2017;8:547.

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Çalışmaya Katılan Basketbolcuların Cinsiyetlere Göre Dağılımları…….**9**

Tablo 2. Çalışmaya Katılan Basketbolcuların Yaş Aralıklarına Göre Dağılımları…….….**9**

Tablo 3. Çalışmaya Katılan Basketbolcuların Oynadıkları Liglere Göre Dağılımları…….**9**

Tablo 4. Çalışmaya Katılan Basketbolcuların Cinsiyetlerine İlişkin Independent Samples Testi Analizi……...**10**

Tablo 5. Çalışmaya Katılan Basketbolcuların Yaş Aralıklarına Göre Güç Gösterme Güdüsü ve Başarıya Yaklaşma Güdüsüne İlişkin Kruskal Wallis Testi Analizi…….**11**

Tablo 6. Çalışmaya Katılan Basketbolcuların Yaş Aralıklarına Göre Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Anova Testi Analizi……...**11**

Tablo 7. BSL'de ve KBSL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi……**12**

Tablo 8. BSL'de ve TBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi……**12**

Tablo 9. BSL'de ve TKBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkinMann-Whitney U testi analizi……**13**

Tablo 10. BSL'de ve TB2L'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkinMann-Whitney U testi analizi……**13**

Tablo 11. BSL'de ve KBBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkinMann-Whitney U testi analizi……**13**

Tablo 12. KBSL'de ve TBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkinMann-Whitney U testi analizi……**14**

Tablo 13. KBSL'de ve TKBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkinMann-Whitney U testi analizi……**14**

Tablo 14. KBSL'de ve TB2L'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkinMann-Whitney U testi analizi……**15**

Tablo 15. KBSL'de ve KBBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi……**15**

Tablo 16. TBL'de ve TKBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkinMann-Whitney U testi analizi……**16**

Tablo 17. TBL'de ve TB2L'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi……**16**

Tablo 18. TBL'de ve KBBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi……**17**

Tablo 19. TKBL'de ve TB2L'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi……**17**

Tablo 20. TKBL'de ve KBBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi……**18**

Tablo 21. TB2L'de ve KBBL'de Oynayan Sporcular Arasında Başarıya Yaklaşma Güdüsü ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüne İlişkin Mann-Whitney U testi analizi……**18**

ÖZGEÇMİŞ

Uğur TEZCAN

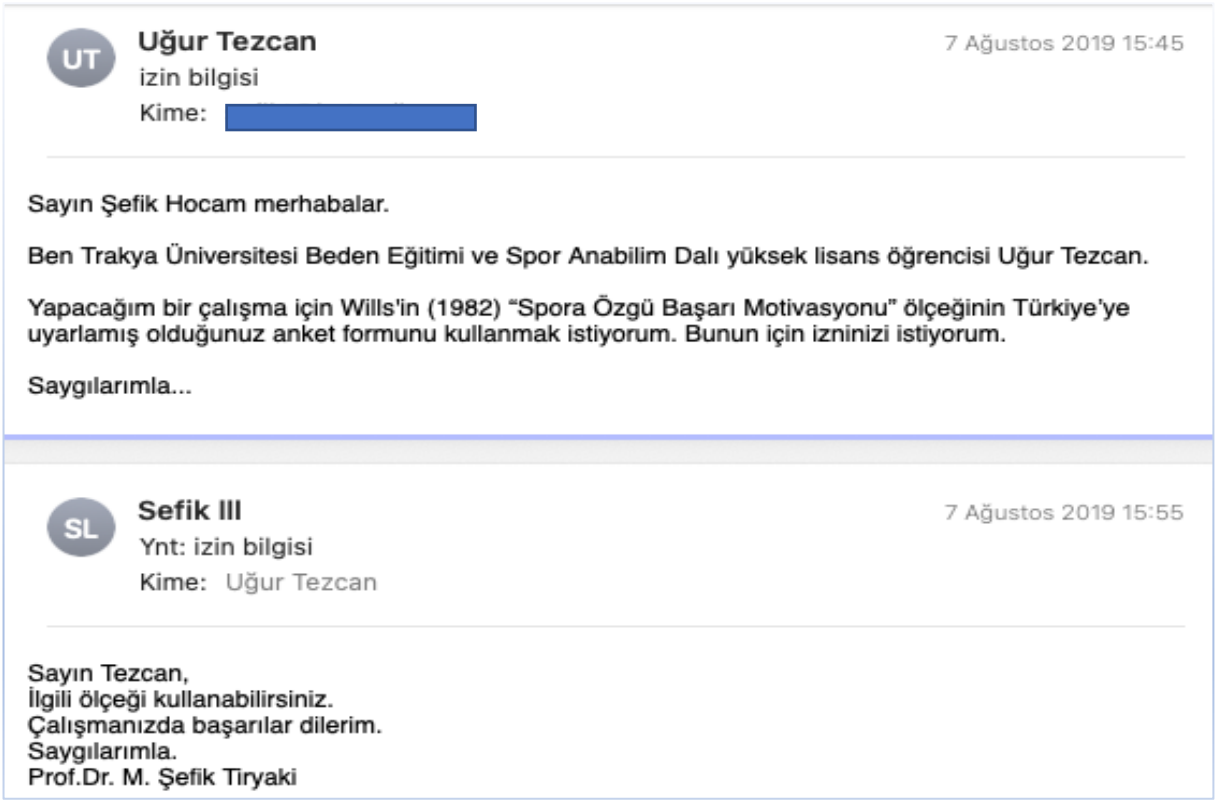
Doğum Tarihi: 09.02.1993

EĞİTİM

İlköğretim:	Bursa Altıparmak Fethi Açançiçek İlköğretim Okulu (2007 mezunu)
Lise:	Bursa Tophane Teknik Lisesi – Makine Ressamlığı (2011 mezunu)
Üniversite:	Trakya Üniversitesi Kırkpınar Spor Bilimleri Fakültesi – Antrenörlük (2018 mezunu) Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi – Beden Eğitimi Öğretmenliği (Pedagojik Formasyon) (2018 mezunu)
Yüksek Lisans:	Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

EKLER

EK 1. Anket Kullanım İzni

UT **Uğur Tezcan** 7 Ağustos 2019 15:45
izin bilgisi
Kime: [redacted]

Sayın Şefik Hocam merhabalar.

Ben Trakya Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Uğur Tezcan.

Yapacağım bir çalışma için Wills'in (1982) "Spora Özgü Başarı Motivasyonu" ölçeğinin Türkiye'ye uyarlamış olduğunuz anket formunu kullanmak istiyorum. Bunun için izninizi istiyorum.

Saygılarımla...

SL **Sefik Ill** 7 Ağustos 2019 15:55
Ynt: izin bilgisi
Kime: Uğur Tezcan

Sayın Tezcan,
İlgili ölçeği kullanabilirsiniz.
Çalışmanızda başarılar dilerim.
Saygılarımla.
Prof.Dr. M. Şefik Tiryaki

EK 2. Etik Kurul Onayı

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU Edirne, Türkiye

ARAŞTIRMA BAŞVURUSU ONAYIBAŞVURU BİLGİLERİ	PROTOKOL KODU	TÜTF-BAEK 2019/338	
	PROTOKOL ADI	Türkiye Basketbol Liglerinde Yer Alan Erkek ve Kadın Sporcuların Motivasyon Düzeylerinin Karşılaştırılması	
	SORUMLU ARAŞTIRICI ÜNVANI / ADI	Prof. Dr. İlhan TOKSÖZ	
	ARAŞTIRMA MERKEZİ		
	DESTEKLEYİCİ		
	ARAŞTIRMAYA KATILAN MERKEZLER	Tek Merkez Ulusal	Çok Merkez Uluslararası
KARAR BİLGİLERİ	**Karar No: 12/34**		**Tarih:10.08.2020**
	Üniversitemiz Kırkpınar Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğretim Üyesi Prof. Dr. İlhan TOKSÖZ'ün sorumluluğunda yapılması planlanan ve yukarıda başvuru bilgileri verilen Yüksek Lisans Öğrencisi Uğur TEZCAN'ın tez çalışmasının araştırma başvuru dosyası ve ilgili belgeler araştırmanın gerekçe, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate Yüksek Lisans Öğrencisi alınarak incelenmiş; araştırmaya ilişkin giderlerin gönüllüye ve/veya bağlı bulunduğu sosyal güvenlik kurumuna ödetilmediği koşullarda ve veri toplanacak yerlerden gerekli izinler alındıktan sonra gerçekleştirilmesinde etik bilimsel standartlar açısından sakınca bulunmadığına mevcudun oy birliği ile karar verilmiştir.	
ETİK KURUL BİLGİLERİ			
ÇALIŞMA ESASI	Helsinki Bildirgesi, İyi Klinik Uygulamalar Kılavuzu, TÜTF-BAEK Yönergesi		

ÜYELER

Ünvan/Ad/ Soyadı	Uzmanlık Dalı	Kurumu	Cinsiyeti	İlişki(*)	Katılım (**)	İmza
Dr. Öğr. Üyesi Fatma Gülsüm ÖNAL Başkan	Tıp Tarihi ve Etik	T.Ü.T.F. Tıp Tarihi ve Etik A.D.	K	E H	E H	
Doç. Dr. Hakan GÜRKAN Başkan Yardımcısı	Tıbbi Genetik	T.Ü.T.F. Tıbbi Genetik A.D.	E	E H	E H	Mazeretli
Dr. Öğr.Üyesi Ruhan Deniz TOPUZ Üye	Tıbbi Farmakoloji.	T.Ü.T.F Tıbbi Farmakoloji A.D	K	E H	E H	
Doç. Dr. F. Nesrin TURAN Üye	Biyoistatistik	T.Ü.T.F. BiyoistatistikA.D.	K	E H	E H	
Doç. Dr. Rugül KÖSE ÇINAR Üye	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları	T.Ü.T.F. Ruh Sağ. ve Has. A.D.	K	E H	E H	Mazeretli
Prof. Dr. Hasan ÜMİT Üye	İç Hastalıkları	T.Ü.T.F. İç Hastalıkları A.D.	E	E H	E H	
Dr. Öğr. Üyesi Oktay KAYA Üye	Fizyoloji	T.Ü.T.F. Fizyoloji A.D.	E	E H	E H	
Prof. Dr. Galip EKUKLU Üye	Halk Sağlığı	T.Ü.T.F. Halk Sağlığı A.D.	E	E H	E H	Mazeretli
Prof. Dr. Filiz TÜTÜCÜLER KÖKENLİ Üye	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları	T.Ü.T.F Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları A.D	K	E H	E H	Mazeretli
Dr. Öğr. Üyesi Fatma Gülsüm ÖNAL Üye	Tıp Tarihi ve Etik	T.Ü.T.F. Tıp Tarihi ve Etik A.D.	K	E H	E H	Mazeretli
Öğr. Gör. Dr. Sinan ATEŞ Üye	Kadın Hastalıkları ve Doğum	T.Ü.T.F. Kadın Hastalıkları ve Doğum A.D.	E	E H	E H	
Prof. Dr. Sevtap HEKİMOĞLU ŞAHİN Üye	Anestezi ve Reanimasyon	T.Ü.T.F. Anestezi ve Reanimasyon A.D.	K	E H	E H	Mazeretli
Prof. Dr. Atakan SEZER Üye	Genel Cerrahi	T.Ü.T.F. Genel Cerrahi A.D.	E	E H	E H	Mazeretli
Avukat Emine NURLU Üye		T.Ü. Rektörlüğü	K	E H	E H	
Emekli Öğretmen Sinan SEÇKİN Üye		Serbest Üye	E	E H	E H	

*Araştırma ile ilişki
**Toplantıda Bulunma

Prof. Dr. Ahmet TEZEL
Dekan a.
Dekan Yrd

EK 3. Anket Formu

	Hiçbir zaman	Çok az	Bazen	Oldukça fazla	Her zaman
1. Takım arkadaşlarım oyundaki mücadeleciliğime saygı duyarlar.					
2. Maçtan hemen önce gergin oluyorum ve olduğum yerde duramıyorum.					
3. Takım arkadaşlarımı oyuna ısındırma becerisine sahibim.					
4. Zor bir antrenman anında çalıştırıcının takdiri bana zorluğu unutturur.					
5. Diğerleri beni önde gelen bir yarışmacı olarak görmüyorlar.					
6. İyi bir oyun çıkarmak heyecan veriyor.					
7. Takım arkadaşlarım liderlik yeteneğime saygı duyarlar.					
8. İzleyiciler varken daha iyi oynadığımı düşünüyorum.					
9. Takım arkadaşlarım kadar sert ve dayanıklı görünmüyorum.					
10. Takım arkadaşlarım iş bitiriciliğimi ve kararlılığımı beğeniyor.					
11. Diğer oyuncuların eğitilmesi için çok çaba gösteriyorum.					
12. Spordaki geçmiş başarılarımdan söz etmeyi seviyorum.					
13. Takım lideri olmaktan hoşlanıyorum.					
14. Maçta kendimi oyuna öylesine veriyorum ki geçici olarak gerçekle bağlantımı yitiriyorum.					
15. Kaybedilen bir maçtan sonra uyumakta güçlük çekiyorum.					
16. Bir maçı kazanınca kendimi çok tatmin olmuş hissediyorum.					
17. Bir maçtan önce sakin olmak benim için çok zor.					
18. Yeteneklerini geliştirmek için fazladan antrenman yapmaya istekli olan sporcuları takdir ediyorum.					
19. İnsanların maç sırasında beni izlemelerinden hoşlanıyorum.					
20. Sporda başarılı olmayı istiyorum.					
21. Benimle aynı düzeyde olan birisiyle başa baş mücadele ederken kazanmaktan çok kaybederim.					
22. Kaybetmek beni gereğinden fazla etkiliyor.					
23. Sporda başarılı olmak için tüm yıl boyunca çalışmayı isterim.					
24. Amacım, bir spor dalında önde gelen biri olmaktır.					

25. Maç sırasında, maçı verebilecek bir hata yaparsam kendime gelmem biraz zaman alır.					
26. İyi bir sporcu olmak benim için önemli değildir.					
27. Bazen, maçı kaybettiğimizde günlerce bunu kendime dert ederim.					
28. bir maçtan hemen sonra karnıma ağrılar girer.					
29. Sportif kapasitemi beğenmiyorum.					
30. Çok yetenekli rakiplere karşı daha iyi oynadığımı sanıyorum.					
31. En iyisini yapmak için çok çaba gösteririm.					
32. Birisiyle maç hakkında konuşurken heyecanlanıyorum.					
33. Tanınmak umuduyla spor branşında çok çalışıyorum.					
34. Bir hata yaptığımda maçın geri kalan bölümünde bu beni çok üzüyor.					
35. Bir takım arkadaşımın oynamasına yararlı olacak önerilerde bulunmaktan hoşlanıyorum.					
36. Başkalarının güç bulduğu bir görevin bana verilmesinden zevk duyuyorum.					
37. Bir maçtan önce olacakları kendime çok dert etmiyorum.					
38. Sezon dışında sporu unutmaktan hoşlanıyorum.					
39. Maçtan önceki gece uyumakta güçlük çekiyorum.					
40. Başarıya açılan yol, şanstan çok daha fazla çalışmadan geçer.					